

การจัดการฟาร์ม

การบันทึก คำนวณ
และวิเคราะห์ข้อมูลฟาร์มโคนม (ต่อ)

การตัดสินใจในการจัดการฟาร์ม

ข้อมูลที่ถูกบันทึกไว้ในบันทึกข้อมูลจะเปลี่ยนแปลงไปตามผลของการจัดการฟาร์มที่ผ่านมาการตัดสินใจใดๆ ในการเปลี่ยนแปลงการจัดการฟาร์ม เพื่อให้ผลผลิตการให้ผลผลิตน้ำนม การสืบพันธุ์และสุขภาพโคนมดีขึ้น จำเป็นต้องวิเคราะห์การตัดสินใจด้วยการเลือกวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดที่ทำให้ผลลัพธ์ในเชิงเศรษฐศาสตร์หรือที่ให้ผลตอบแทนตัวเงินสูงสุด การวิเคราะห์การตัดสินใจให้ปฏิบัติตามหลักการที่เสนอโดย Fetrow และคณะ(1985)

ส1 คือ โอกาสที่จะประสบความสำเร็จถ้าเลือกวิธีปฏิบัติวิธีที่ 1
ส2 คือ โอกาสที่จะประสบความสำเร็จถ้าเลือกวิธีปฏิบัติวิธีที่ 2
ร1 คือ รายรับที่ได้จากโอกาสที่จะประสบความสำเร็จ
ร2 คือ รายรับที่ได้จากโอกาสที่จะประสบความสำเร็จล้มเหลว
ต1 คือ รายจ่ายที่เกิดจากการเลือกวิธีปฏิบัติวิธีที่ 1
ต2 คือ รายจ่ายที่เกิดจากการเลือกวิธีปฏิบัติวิธีที่ 2
การจะตัดสินใจเลือกวิธีปฏิบัติใด ให้พิจารณาจากผลลัพธ์เชิงเศรษฐศาสตร์ที่ได้จากการคำนวณทางคณิตศาสตร์ดังนี้
ผลลัพธ์เชิงเศรษฐศาสตร์ที่ได้จากการเลือกวิธีปฏิบัติวิธีที่ 1
= ส1 (ร1 - ต1) + (1 - ส1) (ร2 - ต1)
ผลลัพธ์เชิงเศรษฐศาสตร์ที่ได้จากการเลือกวิธีปฏิบัติวิธีที่ 2
= ส2 (ร1 - ต2) + (1 - ส2) (ร2 - ต2)

หลังจากการคำนวณจะทำให้ทราบผลลัพธ์เชิงเศรษฐศาสตร์ที่ได้จากการเลือกวิธีปฏิบัติวิธีที่ 1 และ วิธีที่ 2 การตัดสินใจให้เลือกวิธีปฏิบัติที่ให้ผลลัพธ์เชิงเศรษฐศาสตร์ที่มีมูลค่าสูงกว่า

การวิเคราะห์การตัดสินใจในทางปฏิบัติ ต้องศึกษาหาความรู้หรือถามผู้รู้ จนทราบแน่ชัดว่าวิธีปฏิบัติแต่ละวิธีมีโอกาสประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด หากวิธีปฏิบัติแต่ละวิธีก่อให้เกิดผลสำเร็จหรือล้มเหลวจะมีรายรับและรายจ่ายเท่าใด จะเห็นได้ว่าการวิเคราะห์การตัดสินใจเป็นกระบวนการที่ง่าย มีเหตุผล และสามารถนำมาปฏิบัติในการตัดสินใจเป็นรายวันได้ ตัวอย่างเช่น แม่โครีดนมที่เป็นโรคกระเพาะแพ้อาหารรักษาหรือขายเข้าโรงฆ่า กรณีแม่โครีดนมไม่แสดงอาการเป็นสัดควรรีใช้ฮอร์โมนเหนี่ยวนำการเป็นสัดหรือไม่ กรณีที่แม่โครีดนมให้ผลผลิตน้ำมน้อยควรใช้สารเสริมเพื่อเพิ่มความสามารถในการให้ผลผลิตน้ำนมหรือไม่ตัวอย่างการวิเคราะห์การตัดสินใจกรณีแม่โครีดเป็นโรคกระเพาะแพ้อาหารด้านซ้าย ควรปฏิบัติตามตัวอย่างที่แสดงในภาพ

การจัดการ : ด้านสุขภาพ

การเป็นสัดในโค (ต่อ)
(Bovine Oestrous Cycle)

อุปกรณ์และวิธีการช่วยตรวจการเป็นสัด(ต่อ)

5. การตรวจสัดโดยระบบสัญญาณวงจรปิด (Heat Watch®) มีการพัฒนาการตรวจสัดโดยเครื่องมือตรวจการเป็นสัดเป็นสัญญาณวงจรปิดมาใช้ ในปัจจุบันได้รับความนิยมมากในการจัดการฟาร์มโคนมขนาดใหญ่ ที่มักพบความผิดพลาดในการตรวจการเป็นสัดค่อนข้างสูง โดยเฉพาะในช่วงกลางคืนที่มืด ไม่มีคน โดยมีอุปกรณ์ติดตั้งบริเวณบันท้ายโคนทางโค ซึ่งเป็นตำแหน่งที่จะถูกขืนป็น เมื่อโคถูกขืนอุปกรณ์ที่ติดที่โคนทางจะส่งสัญญาณเข้าเครื่องรับ และมีการบันทึกข้อมูลหมายเลขโคที่ถูกขืนป็น ทำให้สามารถเลือกโคเข้ารับการผสมเทียมได้ถูกต้องมากขึ้น

6. การตรวจฮอร์โมนจากไข่ (Detection of ovarian changes) เช่นตรวจระดับฮอร์โมนโปรเจสเตอโรนในน้ำนมทุกวัน อย่างน้อย 5 วัน ติดต่อกันก่อนวันคาดหมายการเป็นสัด ในโคที่ตรวจไม่พบการเป็นสัดแต่พบระดับฮอร์โมนโปรเจสเตอโรนลดต่ำสุด (basal levels) ให้ทำการผสมเทียมได้ พบว่าให้อัตราการผสมติดไม่ต่างจากโคที่ทำการผสมเทียมเมื่อตรวจพบการเป็นสัด

7. การใช้ฮอร์โมนควบคุมวงจรการเป็นสัด (Hormonal treatments to control oestrus) เป็นวิธีที่นิยมนำมาใช้ช่วยการจัดการฟาร์มขนาดใหญ่ ที่มีข้อจำกัดในการตรวจการเป็นสัดโดยคนและอุปกรณ์ หรือการจัดการฝูงโคเนื้อโดยเฉพาะในต่างประเทศที่มีการเลี้ยงฝูงใหญ่ในที่กว้างขวางการใช้คนตรวจสัดทำได้ไม่ทั่วถึง หรือมีการผสมแบบเป็นฤดูกาลฮอร์โมนถูกนำมาใช้ประโยชน์เพื่อเพิ่มการผสมติดในฝูงได้สูงขึ้น มีการใช้ฮอร์โมนหลายชนิด เช่น โปรสตาแกลนดินเอฟทูลอฟา โปรเจสเตอโรน จีเอ็นอาร์เอช เอสโตรเจน โดยมีการใช้ฮอร์โมนเหนี่ยวนำการเป็นสัดหลายโปรแกรม ทั้งแบบใช้ฮอร์โมนเดียว หรือใช้ฮอร์โมนร่วมหลายตัว และให้รับการผสมเมื่อโคแสดงการเป็นสัด และให้รับการผสมแบบกำหนดเวลาโดยไม่ต้องการตรวจสัด โดยให้ผลของอัตราการผสมติดที่ยอมรับได้

8. วิธีการอื่นๆ ที่มีการนำมาใช้ในการตรวจการเป็นสัด เช่น การวัดอุณหภูมิของร่างกายพบว่าอุณหภูมิจะลดลงหนึ่งถึงสองวันก่อนการเป็นสัดแล้วเพิ่มสูงขึ้นในวันที่เป็นสัด การวัดอุณหภูมิของช่องคลอด (intra-vaginal temperature) การเปลี่ยนแปลงการนำไฟฟ้าของเมือกจากช่องคลอด (the electrical impedance of valva and vaginal) มีลักษณะเป็นแกนเข้าตรวจสอดที่ตำแหน่งช่องคลอดวัดอย่างน้อยวันละครั้งซึ่งในทางปฏิบัติไม่สะดวก แม้ว่าจะพยายามพัฒนาให้สะดวกใช้ในฟาร์มแต่ยังมีข้อจำกัดอยู่เช่นกัน

วิธีเหล่านี้เป็นทางช่วยเพิ่มการตรวจพบการเป็นสัดซึ่งแต่ละวิธีมีข้อจำกัด ต้องทำอย่างรอบคอบและเข้าใจ และไม่มีวิธีใดจะช่วยให้การตรวจการเป็นสัดทำได้ง่ายสมบูรณ์แบบโดยปราศจากการเอาใจใส่จากผู้เลี้ยง การมีบันทึกที่ดี มีปฏิทินตรวจสัด หรือมีการจัดการ เพื่อการตรวจการเป็นสัดที่แม่นยำ จะไม่ช่วยเพิ่มอัตราการผสมติดหากขาดซึ่งคนที่สามารถตรวจการเป็นสัดอย่างสม่ำเสมอและเอาใจใส่แม่โคทุกตัวในฟาร์ม ดังนั้นการจัดการฟาร์มที่ดีทั้งระบบจะมีส่วนเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจการเป็นสัดได้ถูกต้องมากที่สุดและมีผลให้อัตราการผสมติดในฟาร์มสูงขึ้นได้ ปัจจุบันนี้มีการนำเทคนิคการควบคุมวงจรการเป็นสัดหรือการเหนี่ยวนำให้โคเป็นสัดในเวลาที่ต้องการ มาใช้ประกอบการผสมเทียมเพื่อให้มีอัตราการผสมติดสูงที่สุด และได้รับความนิยมถูกนำมาใช้เพื่อแก้ปัญหาการตรวจสัดไม่ทั่วถึงในฟาร์มขนาดกลางและขนาดใหญ่

Dairy Activities News

วันที่ 7 มิถุนายน 2567 นายเดชา พิสุทธิวงศ์กร หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมการเลี้ยงโคนม มอบหมายให้นายสุชาติ แพ่งจันทิก หัวหน้ากองส่งเสริมการเลี้ยงโคนม และผู้เกี่ยวข้องจัดอบรมการให้ความรู้ การจัดการอาหารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโคนม โดยมี ดร.ศศิธร เจาะจง นักวิชาการสัตวบาลชำนาญการ ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ นครราชสีมา กรมปศุสัตว์ เป็นวิทยากรในการบรรยายให้กับคณะกรรมการของสหกรณ์โคนมไทย-เดนมาร์ก พระพุทธบาท จำกัด มีคณะกรรมการเข้ารับฟังจำนวน 9 คน ณ ห้องประชุมสหกรณ์โคนมไทย-เดนมาร์ก พระพุทธบาท จำกัด ตำบลธารเกษม อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี

วันที่ 10 มิถุนายน 2567 นายสมพร ศรีเมือง ผู้อำนวยการ อ.ส.ค. มอบหมายให้ นายเดชนรงค์ ทองอันทัง ผู้ช่วยผู้อำนวยการ อ.ส.ค. เป็นประธานในพิธีเปิดโครงการฝึกอบรมหลักสูตรการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการฟาร์มโคนม ซึ่งนางอารียา ศิลมัน หัวหน้ากองงานฟาร์ม ฝ่ายวิจัยและพัฒนาการเลี้ยงโคนม กล่าวรายงานวัตถุประสงค์การอบรมคือเพื่อให้ความรู้ด้านการจัดการฟาร์มและการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยบริหารจัดการฟาร์มโคนมให้สอดคล้องกับหลักสวัสดิภาพสัตว์ โดยมีนายสุวัฒน์ พวงแก้ว รักษาการหัวหน้าแผนกฟาร์มโคนม เป็นวิทยากร มีคณาจารย์และนักศึกษาระดับ ปวส. ชั้นปีที่ 2 จากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีลพบุรี เข้าร่วมอบรมจำนวน 40 คน ณ ห้องประชุมฟาร์มโคนมประสิทธิภาพสูง สำนักงานใหญ่ อ.ส.ค. อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี

วันที่ 11 มิถุนายน 2567 นายสมพร ศรีเมือง ผู้อำนวยการ อ.ส.ค. มอบหมายให้นายเดชนรงค์ ทองอันทัง ผู้ช่วยผู้อำนวยการ อ.ส.ค. เข้าร่วมประชุมพิจารณาแนวทางในการช่วยเหลือเกษตรกรโคนมรายย่อย ครั้งที่ 2/2567 โดยมีนางสพร ตรีนรินทร์ เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) เป็นประธานการประชุม ในครั้งนี้ เพื่อรายงานผลการดำเนินงานสนองพระราชดำริแนวทางการดำเนินการฟื้นฟูสหกรณ์โคนมและการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย เพื่อทูลเกล้าฯ ถวายรายงานแด่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ประชุมได้รายงานสถานการณ์ภาพรวมและการดำเนินการของสหกรณ์โคนมในปัจจุบัน ข้อมูลทั่วไป การดำเนินงาน ผลประกอบการ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน จำนวน 8 แห่ง ได้แก่ 1. สหกรณ์โคนมวาริชภูมิ จำกัด 2. ศูนย์รวบรวมนํ้านมภูพานฯ สถาบันบำรุงพันธุ์สัตว์สกลนคร 3. สหกรณ์โคนมชะอำ-ห้วยทราย จำกัด 4. สหกรณ์โคนมไทย-เดนมาร์ก ห้วยสัตว์ใหญ่ จำกัด (สาขาป่าเต็ง) 5. สหกรณ์โคนมไทย-เดนมาร์ก ห้วยสัตว์ใหญ่ จำกัด 6. สหกรณ์โคนมไทย-เดนมาร์กมิตรภาพ จำกัด 7. สหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรี จำกัด (ในพระบรมราชูปถัมภ์) และ 8. เกษตรกรโคนมรายย่อย ในพื้นที่อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี นอกจากนี้ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือเกษตรกรโคนมรายย่อย ในแนวทางระยะเร่งด่วน ระยะกลาง และระยะยาวอีกด้วย ณ ห้องประชุมหุมนาน 2 สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร

